

2. Панков В.В. Институциональная теория бухгалтерского учета и аудита. – М.: «ИнформБюро», 2011.
3. Заде Л.А. Основы нового подхода к анализу сложных систем и процессов принятия решений // Математика сегодня: Знание, 1974.
4. Семененко М.Г., Лесина Т.В. Оценка эффективности инвестиционных проектов на основе формализма нечеткой логики. – М. // Финансовая аналитика. – 2011.- № 29 - С. 63-68.

УДК 658.15

Е.М. СКАКАНДИЙ, *магістр спеціальності «Облік і аудит», Мукачівський державний університет*

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ЯК СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Розвиток ринкових відносин в Україні зумовлює зростання потреби в інформації, яка потрібна для планування, контролю і прийняття управлінських рішень. Формування та надання такої інформації є головним завданням управлінського обліку. Інформація, яку надає управлінський облік, зорієнтована на задоволення потреб як стратегічного, так і поточного управління, на оптимізацію використання ресурсів, забезпечення об'єктивної оцінки діяльності підрозділів та окремих менеджерів. Тобто управлінський облік є складовою процесу управління, що надає інформацію важливу для: визначення стратегії та планування майбутніх операцій організації, контролювання її поточної діяльності, оптимізації використання ресурсів, оцінки ефективності діяльності, зниження рівня суб'єктивності в процесі прийняття рішень. Кінцевою метою управлінського обліку є допомога керівництву у досягненні стратегічної мети підприємства. Тому управлінський облік є необхідною складовою інформаційно-аналітичного забезпечення.

Необхідність побудови управлінського обліку розглядається у працях відомих вчених С.Ф. Голова, Ф.Ф. Бутинця, М.Г. Чумаченка, М.С.Пушкаря, І.Д. Фаріона, О.В.Лишиленка,

Л.В. Нападівської, В.Г. Лінника, І.А. Белоусової, О.С. Бородкіна, Б.І.Валуєва, К. Друрі, Р.Ентоні, В.Б.Івашкевича, Т.П. Карпової, Е. Майєра, Р. Манна, Д. Міддлтона, Б. Нідлза, С.Н.Ніколаєвої, В.Ф. Палія, Дж. Ріса, Т. Скоуна, В.І.Ткача, Ч.Т.Хорнгрена, А.Д.Шеремета, А.Яругової та ін.

Дані управлінського обліку використовують на всіх рівнях управління підприємством, що потребують інформації. Він є інформаційною основою прийняття управлінських рішень всередині підприємства на оперативному, поточному і перспективному рівнях менеджменту.

У процесі еволюції економічна категорія «управлінський облік» зазнала певних змін. Значний теоретичний доробок вітчизняних та зарубіжних вчених, зауважує Ю.О. Шумило, вимагає уважного аналізу, в процесі якого стає можливою систематизація підходів та вироблення єдиної точки зору щодо тлумачення поняття «управлінський облік». Щодо сучасних поглядів на сутність управлінського обліку то їх розкрито у таблиці 1.

Таблиця 1

**Підходи до визначення сутності категорії
«управлінський облік»**

Автори	Характеристика сутності категорії «управлінський облік» з точки зору зазначених авторів
О.Бородкін, Л.Н. Ветрова, Б.Жданов, В.Б. Івашкевич, В.Ф. Палій	Управлінський облік не є бухгалтерським обліком, а системою управління підприємством
В.Е. Керимов, К.А. Медведко, Л.В. Нападівська, В.Г. Щіробоків	Управлінський облік можна визначити як інтегровану інформаційну систему внутрішньогосподарського обліку, що надає інформацію про затрати і доходи як всієї організації, так і її окремих структурних підрозділів, яка призначена для прийняття оперативних, тактичних та стратегічних управлінських рішень
Л. Гнилицька, З.Гуцайлук, Т.Каменська, Є.Кириченко	Управлінський облік - це інтегрована система обліку затрат і доходів, нормування, планування, контролю та аналізу, яка систематизує інформацію для оперативних управлінських рішень і координації проблем перспективного розвитку

	акціонерних товариств
М.С.Кузьміна, Я.В. Соколов	Управлінський облік - це створена підсистема бухгалтерського обліку в цілях інформаційного забезпечення менеджменту
І. Білоусова, Є. Бокова, А. Глушаченко, А. Загородній, М. Корягін, В.Б. Моссаковський, М. Сірош, Р. Чумак	Управлінський облік - це процес виявлення, вимірювання, накопичення, аналізу, підготовки та передавання інформації, що використовується управлінською ланкою, для планування і контролю виробничих ситуацій та оцінки можливих тенденцій розвитку всередині організації
С. Зарубін	Під системою управлінського обліку будемо розуміти синтез організаційної структури та функцій, які вона виконує по забезпеченню процесів виявлення, вимірювання, накопичування, аналізу, підготовки, інтерпретації й передачі інформації, необхідної керівництву компанії для прийняття управлінських рішень

На думку Шумило Ю.О., кожне з цих тверджень має право на існування, оскільки управлінський облік можна розглядати як інструмент і механізм, так і як функцію. Абсолютно не суперечить підхід, де визначено управлінський облік як процес чи інформаційну систему, оскільки практичний бік застосування управлінського обліку на практиці не зміниться жодним чином. Отже, управлінський облік - це сукупність аналітичних даних, які збираються, оброблюються та подаються для всіх рівнів управлінців підприємства у зручній регламентованій формі, з метою ефективного управління підприємством.

Процес управління підприємством нерозривно пов'язаний зі збором, переробкою і видачею інформації, яка одночасно є предметом і продуктом управлінської праці, а відповідно система збору, зберігання і перетворення інформації - найважливішим елементом системи управління.

У системі управління бізнесом управлінський облік є інформаційною основою для прийняття рішень та водночас дієвим інструментом внутрішнього контролю. Власники та менеджмент

компанії повинні чітко розуміти, що повноцінна система управлінського обліку та звітності за сучасних умов - це одна із конкурентних переваг бізнесу, яка потенційно може впливати на його вартість та інвестиційну привабливість.

Основною метою управлінського обліку є орієнтація управлінського процесу на досягнення цілей, визначених для підприємства, забезпечення управлінського апарату оперативною, достовірною та максимально повною, інтегрованою інформацією для прийняття раціональних рішень. Інформація для прийняття рішень отримується переважно із фінансової звітності. Дані про витрати і результати господарської діяльності мають розглядатися в розрізі необхідних для управління об'єктів з метою оптимізації фінансових результатів діяльності підприємства. Від своєчасного надання об'єктивних даних менеджерам залежить якість управлінського рішення, що, в свою чергу, є інструментом впливу на об'єкт управління та окремі його підсистеми, важливою ланкою формування відносин управління в організації, а також становить основу реалізації кожної з функцій менеджменту.

Отже, створення системи інформаційно-аналітичного забезпечення менеджменту є необхідною умовою для правильної та оперативної оцінки рівня фінансового стану підприємства, прийняття правильних управлінських рішень в процесі управління підприємством.

Список використаних джерел

1. Нападівська Л. Облік у системі управління підприємствами /Л. Нападівська // Економіка України. – 1999. - № 4. - С. 44-52.
2. Шумило Ю.О. Роль управлінського обліку в системі управління витратами / Ю.О. Шумило // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. - № 10(77). – С.39-44.
3. Селіванова Н.М. Місце та роль управлінського обліку в інформаційно-аналітичному забезпеченні прийняття управлінських рішень / Н.М. Селіванова // Економічний простір. - 2012. - № 64. - С. 255-264.